

ECONOMIA CATALANA

=====

PROGRAMA

=====

CURS ACADÈMIC 2003/2004

II SEMESTRE

Febrer 2004/juny 2004

JOAN TRULLÉN

DEPARTAMENT D'ECONOMIA APLICADA
UAB

PART I
EL PROCÉS DE DESENVOLUPAMENT DE L'ECONOMIA CATALANA

Lliçó 1.

=====

Característiques generals del model de desenvolupament a partir de 1960.

Bases del model de desenvolupament de Catalunya: el procés d'industrialització.
El model de desenvolupament econòmic en els anys 60.
La crisi dels 70 com a crisi del model.
La política econòmica de la transició i els seus efectes sobre el teixit industrial de Catalunya.
Les bases de l'expansió econòmica del període 1986-1991.

Lliçó 2

=====

Catalunya considerada com una economia oberta.

L'entorn macroeconòmic.
La crisi de 1992-1993 i les seves conseqüències sobre l'economia catalana.
Recuperació i convergència amb la Unió Europea 1994-2003.
L'economia catalana i els efectes de la globalització.
La balança de pagaments de Catalunya.

PART II
ELS FACTORS DE PRODUCCIO I LA SEVA ORGANITZACIO.

Lliçó 3

=====

El mercat de treball I: la població activa.

De l'explosió demogràfica (1950-1975) a l'estancament demogràfic (1976-1996).
Població total; població activa; població ocupada; població ocupada assalariada.
La formació: un coll d'ampolla pel desenvolupament de Catalunya.
La nova emigració. El boom demogràfic des de 1999.

Lliçó 4

=====

El mercat de treball II: marc laboral, salaris i costos laborals.

El context institucional.
Flexibilitat externa vs. Flexibilitat interna.
Salaris i costos laborals a Catalunya en relació amb la resta d'Espanya i l'OCDE.
La reforma del mercat de treball de 1997/98 i els seus efectes.

Lliçó 5

=====

La localització de l'activitat econòmica a Catalunya.

Localització de la producció: trets generals
 De la Catalunya-ciutat a la Catalunya-ciutats.
 Xarxes de ciutats, metropolitanització i economia del coneixement.
 Desequilibris territorials a Catalunya.

Lliçó 6

=====

Economia de Barcelona

La Barcelona metropolitana. Delimitació.
 Barcelona i la globalització de l'economia: segmentació productiva i especialització
 La localització de l'activitat econòmica a la Regió Metropolitana de Barcelona.
 Economies de localització i districtes industrials
 Economies d'urbanització
 Economies de xarxa
 Barcelona ciutat del coneixement.
 Indicadors d'economia del coneixement
 Producció de TICs a la Barcelona metropolitana.

Lliçó 7

=====

L'estructura econòmica i financera de l'empresa.

Grandària de l'empresa industrial catalana/Les empreses gasela.
 Productivitat i formació de capital en la indústria.
 De l'estratègia de contenció de costos i flexibilitat externa a la d'intensificació de la inversió
 i noves formes de flexibilitat.
 La qüestió de les seues socials de les grans empreses.

Lliçó 8

=====

Composició sectorial de l'economia catalana.

L'activitat agro-alimentària.
 Sectors industrials. Canvis en l'especialització productiva de la indústria.
 Sector de la construcció.
 Els serveis: la terciarització.
 Els serveis: les activitats turístiques.
 Les TICs i l'economia catalana: oferta i demanda.

TERCERA PART

FINANÇAMENT DE L'ECONOMIA I POLÍTICA ECONÒMICA I TERRITORIAL

Lliçó 9

=====

El finançament de l'economia catalana.

Generació d'estalvi i finançament de l'economia.

El sistema bancari: Banca privada. Bancs amb seu a Catalunya; Les Caixes d'Estalvi.

La inversió pública a Catalunya i els dèficits infraestructurals.

Lliçó 10

=====

La política econòmica de la Generalitat de Catalunya.

Competències econòmiques.

Polítiques econòmiques sectorials vs. polítiques econòmiques instrumentals.

El finançament de la Generalitat.

Reforma del sistema de finançament.

Lliçó 11

=====

Polítiques territorials

Planejament territorial de Catalunya.

El Pla Territorial General.

Plans Territorials Parcials.

Planejament urbanístic.

El Pla General Metropolità de Barcelona i les seves modificacions.

Planejament estratègic.

Plans Estratègics.

Pacte Industrial Metropolità

MATERIALS BIBLIOGRÀFICS

=====

Es distribuirà al servei de fotocòpies dos volums de documentació bibliogràfica.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA O DE REFERÈNCIA

=====

BANCO DE BILBAO (Diversos autors) (1994):

L'economia catalana davant del canvi de segle
Barcelona, desembre 1994.

REVISTA ECONOMICA DE CATALUNYA (1994/1997/1998):

Número monogràfic sobre Economia Catalana (Núm. 25).
Números monogràfics sobre la Barcelona Metropolitana (Núm. 33/34)

CAMBRES DE CATALUNYA (2003):

Memòria Econòmica de Catalunya.

MALUQUER DE MOTES, Jordi (1998):

Història Econòmica de Catalunya, segles XIX i XX.
Edicions de la Universitat Oberta de Catalunya Proa.

Es d'interès el seguiment de les revistes especialitzades en economia catalana: Revista Econòmica de Catalunya, Nota d'Economia i Revista Econòmica de Banca Catalana/Situació BBVA.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

=====

AA.VV. (1997): La reforma del mercat de treball, Número monogràfic de la Revista Econòmica de Catalunya, setembre 1997.

ARAUZO, Josep M. (2002): "Pautes de localització industrial: estructura productiva i capital humà als municipis catalans" a Revista Econòmica de Catalunya, núm. 45, desembre 2002.

ARNAU, Josep; COSTA, Àlex i Jordi de la Hoz (2001): "Les TIC i l'empresa catalana" a Nota d'Economia, núm. 69-70.

BUSQUETS, Joan (1992): Barcelona, Mapfre.

CABANA, Francesc i altres (1998): Catalunya i Espanya. Una relació econòmica i fiscal a revisar. Ed. Proa La Mirada.

CASTELLS, Antoni i altres (2000): Las balanzas fiscales de las Comunidades Autónomas (1991-1996). Análisis de los flujos fiscales de las Comunidades Autónomas con la Administración Central, Ed. Ariel-Fundació Carles Pi i Sunyer, Barcelona.

- CAIXA DE CATALUNYA (2001 i diversos anys): Col·lecció Catalunya Comarcal i Anuari Comarcal.
- DOMINGO, Mª Montserrat (2000): "L'estructura financera de l'empresa catalana. La PIME versus l'empresa de gran dimensió" a Revista Econòmica de Catalunya, núm. 39, pp- 135-149.
- DURO, Juan Antonio (2000): "La desigualtat comarcal de la renda a Catalunya: mesura i altres aspectes d'interès" a Nota d'Economia, núm. 67.
- GENERALITAT DE CATALUNYA (1995): Pla Territorial de Catalunya. Direcció Gral. de Planificació i Acció Territorial, Dept. de Pol. Ter. i Obres Públiques.
- GENESCÀ, Enric i altres (diversos anys): Estudi Econòmico-financer de l'empresa catalana, DGPE, Generalitat de Catalunya.
- LOPEZ CASASNOVAS, Guillem i Esther MARTINEZ GARCIA (2000): "Resultats de l'estimació de la balança fiscal de Catalunya amb l'Administració central pel període 1995-1998. Noves variants i ajustos" a Nota d'Economia, núm. 67.
- MANCOMUNITAT DE MUNICIPIS DE L'AMB (1995): Dinàmiques metropolitanes a l'àrea i la regió de Barcelona, MMAMB Barcelona 1995.
- PORTER, Michael (1992): Els avantatges competitius de Catalunya Departament d'Economia i Finances, Generalitat de Catalunya.
- REIG, Ernest (director) (1997): Capitalización y crecimiento de la economía catalana 1955-1995, Fundació BBV, Bilbao.
- SEGARRA, Agustí (1994): "Productivitat i formació de capital en la indústria catalana: 1978-1989" a Revista Econòmica de Catalunya núm. 26.
- TARRACH, Anna (2001): "La situació de l'R+D+I a Catalunya" a Nota d'Economia, núm. 67.
- TRULLÉN, Joan (1998,a): "El modelo Barcelona de desarrollo económico-urbanístico: a la búsqueda de flexibilidad territorial" a Quim BRUGUÉ i Ricard GOMÀ El gobierno local en acción. Promoción, bienestar social y territorio, Ariel, Barcelona.
- TRULLÉN, Joan (1998,b): "Factores territorials de competitivitat de la Regió Metropolitana de Barcelona" a Revista Econòmica de Catalunya, núm 34.
- TRULLÉN, Joan (1999): "La Catalunya ciutats" a Revista Econòmica de Catalunya, núm. 36.
- TRULLÉN, Joan (2000): "Economia de la Barcelona metropolitana" en Ricard Gomà i Joan Subirats, Govern i polítiques públiques a Catalunya, Ed. Ariel, Barcelona.
- TRULLÉN, Joan (2001,a): "L'economia de Barcelona: cap a un nou model de desenvolupament" a Situació, BBV, abril 2001.
- TRULLEN, Joan (2001,b): La metròpoli de Barcelona cap a l'economia del coneixement: diagnosi econòmica i territorial de Barcelona 2001, Ajuntament de Barcelona, setembre 2001.
- TRULLÉN, Joan (2001,c): "El Projecte Barcelona, Ciutat del Coneixement des de l'economia" a Barcelona, Metròpolis Mediterrània, monogràfic.

TRULLÉN, Joan, Josep LLADÓS y Rafael BOIX (2002): "Economía del conocimiento, ciudad y competitividad", Investigaciones Regionales, núm 1, octubre 2002 (en prensa).

TRULLÉN, Joan (2002,a): "La economía de Barcelona y la generación de economías de aglomeración: hacia un nuevo modelo de desarrollo" en Giacomo BECATTINI, M.T. COSTA y Joan TRULLÉN (ed) (2002): Desarrollo local: teorías y estrategias, Ed. Civitas, Madrid, octubre 2002.

TRULLÉN, Joan (2002,b): "Redes de ciudades y economía del conocimiento. La Cataluña-Ciudades" en Antonio Font (editor) Diputació de Barcelona.

VIVES, Xavier (2000): "Globalització econòmica i localització de l'activitat econòmica" a Nota d'Economia, núm 68, pp. 99-114.

VIVES, Xavier (2002): Centres de decisió empresarial i activitat econòmica: els efectes de la globalització, Papers d'Economia Industrial, núm. 17.

VILADECANS, Elisabet (1997): "La localització de l'activitat industrial a les comarques catalanes" a Revista Econòmica de Catalunya, núm. 31, maig 1997.

* * *

Tutories: Despatx B3-072

Treballs dirigits:

La realització de treballs dirigits és voluntària.

Examen final:

Desenvolupament de dos exercicis escrits a partir del programa i de les explicacions a classe.